

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Педагогічний інститут

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією
Протокол № 5 від 27.03.17 р.
Голова Приймальної комісії
В.О. Огнев'юк

ПРОГРАМА

**Фахового випробування з педагогіки, психології
та фахових методик**

Перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань: 01 Освіта

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

На базі: молодшого спеціаліста

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки та
психології

Протокол № 7 від 01.02.2017р.

Зав. кафедри

Г.І.Іванюк

на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол № 8 від 01.02. 2017р.

Зав. кафедри

Г.В.Беленька

Київ-2017

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Професійна підготовка сучасного фахівця в галузі дошкільної освіти має відповідати високим вимогам щодо рівня компетентності та здатності постійного самовдосконалення, творчої реалізації виробничих завдань. Разом із засвоєнням базових професійних знань навчальний процес має сприяти формуванню у майбутнього спеціаліста таких професійно-особистісних якостей як педагогічне мислення, професійно-педагогічна самосвідомість, професійна ідентичність, розвитку педагогічних здібностей та психологічної готовності до виконання професійних функцій.

Для забезпечення якісної фахової підготовки на освітньо-кваліфікаційному рівні першому (бакалаврському) зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта» важливим є визначення рівня підготовленості з таких нормативних дисциплін, як «Педагогіка», «Психологія», «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень», «Теорія і методика фізичного виховання та валеологічної освіти», «Методика розвитку мовлення», «Основи природознавства з методикою», що були опановані під час навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст». Програма фахового випробування орієнтована на виявлення рівня володіння методиками дошкільної освіти, що забезпечують повноцінний фізичний та психічний розвиток дітей; вміння працювати з різними за своїми індивідуальними (фізіологічними та психологічними) особливостями дітьми.

У ході фахового випробування вступники мають продемонструвати рівень професійної компетентності із нормативних дисциплін професійно-практичної підготовки відповідної галузі знань і напряму підготовки.

Форма проведення – екзамен у вигляді тестування.

Кількість варіантів тестів – 2 варіанти: варіант 1, варіант 2.

Кількість питань у тесті – 50.

Тривалість тестування – 90 хвилин.

Оцінювання: завдання оцінюється за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання: відповідь правильна – 2 бали

відповідь неправильна – 0 балів.

Критерії оцінювання

Кількість балів (max – 100)	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії
90 – 100	A	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
82 – 89	B	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
75 – 81	C	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
69 – 74	D	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
60 – 68	E	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 59	FX	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Предмет і завдання педагогіки

Педагогіка як наука. Стадії і джерела розвитку педагогіки. Об'єкт, предмет та основні категорії педагогіки. Функції і завдання педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Методологія педагогіки і методи науково-педагогічного дослідження

Наукові дослідження, їх види. Вимоги до результатів науково-педагогічних досліджень. Методологія педагогіки і методи науково-педагогічних досліджень, їх характеристика. Структура і логіка науково-педагогічного дослідження.

Дидактика як теорія освіти і навчання

Поняття дидактики. Об'єкт і предмет сучасної дидактики. Розвиток дидактики як складової частини педагогіки. Основні дидактичні категорії та їх сучасна сутність. Основні тенденції національної системи освіти та завдання дидактики.

Зміст освіти в сучасній загальноосвітній школі

Сутність і завдання змісту освіти. Основні компоненти змісту освіти. Фактори, що зумовлюють формування змісту освіти. Теорії організації змісту освіти. Види освіти. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі. Державні нормативні документи, що відображають зміст освіти.

Навчання, його теоретична та методологічна основа

Сутність навчання, його методологічна основа. Навчання як різновид пізнавальної діяльності. Функції навчання, їх взаємозв'язок. Структура процесу навчання. Характеристика основних структурних компонентів. Організація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Закони, закономірності та принципи навчання

Закони навчального процесу. Закономірності навчального процесу та їх класифікація. Об'єктивні та суб'єктивні закономірності процесу навчання. Дидактичні принципи та їх класифікація. Система сучасних дидактичних принципів, їх характеристика. Система правил реалізації принципів навчання.

Методи і засоби навчання

Поняття про методи та прийоми навчання. Методи навчання, їх класифікація. Характеристика основних груп методів навчання. Загальні вимоги до використання методів навчання. Поняття про засоби навчання, їх характеристика.

Організаційні форми навчання

Поняття про форми організації навчання. Форми організації навчання, їх характеристика. Класифікація форм організації навчання. Класно-урочна форма навчання в її історичному розвитку. Урок – основна форма організації навчання. Типи уроків, їх структура. Почаурочні форми навчання.

Сутність процесу виховання

Процес виховання, його структура, етапи і рушійні сили. Мета і завдання виховання. Фактори виховання. Основні закономірності і принципи виховання. Концепції виховання.

Зміст процесу виховання

Поняття про зміст виховання. Особливості змісту виховання в сучасній школі. Базова культура особистості: зміст і шляхи формування: виховання громадянської культури, виховання розумової культури, філософсько-світоглядна підготовка, виховання основ моральної культури, виховання екологічної культури, трудове виховання і профорієнтація, виховання естетичної культури, виховання фізичної культури.

Загальні методи та форми виховання

Поняття про методи, прийоми, способи, засоби виховання. Класифікація методів виховання. Характеристика основних груп методів виховання. Вибір методів виховання. Організаційні форми виховної роботи. Специфіка позакласної і позашкільної роботи. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи. Позашкільні навчально-виховні заклади.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Фіцула М. М. Педагогіка : навчальний посібник / М. М. Фіцула – Видання 2-ге, виправлене, доповнене. – К. : Академвидав, 2006. – 560 с. (Альма-матер).
2. Іванюк Г. І. Педагогіка. Модуль «Основи педагогіки», «Теорія виховання» : навчальний посібник / Г. І. Іванюк, С. М. Мартиненко. – К.: КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2006. – 64 с.
3. Мартиненко С. М. Загальна педагогіка : Навч. посіб. / С. М. Мартиненко, Л. Л. Хоружа К. : МАУП, 2003. – 176 с. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/147696/>

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Предмет і методи психології

Психологія як наука про закономірності і механізми психіки. Розвиток наукових знань про природу і суть психіки людини. Етапи становлення психології як науки. Галузі психологічних знань. Завдання сучасної психології. Місце психології в системі наук про людину.

Мозок і психіка. Рефлекторна природа діяльності мозку. Проблема локалізації психічних функцій.

Психіка людини як продукт еволюції. Сенсорний та перцептивний рівні психіки.

Свідомість як вищий рівень психічного відображення. Структура психіки, її зміст, походження. Свідоме і несвідоме в психіці людини. З. Фрейд: теорія несвідомого.

Методи наукових досліджень. Спостереження (самоспостереження). Експеримент, його види. Бесіда, анкети, інтерв'ю, вивчення продуктів діяльності.

Психологія особистості

Поняття особистості та коло близьких понять. Особистість як суб'єкт і об'єкт психології. Структура особистості за П.К. Платоновим. Спрямованість особистості як визначальна характеристика. Потреби особистості. Мотивація особистості. Самосвідомість і самооцінка особистості.

Теорії особистості. Вітчизняна психологія: теорії Л.С. Виготського, С.Л. Рубінштейна, О.М. Леонтьєва, Г.С. Костюка.

Особистість в психоаналізі З.Фрейда. Теорія характеристик за Г.Олпортом, Г.Кеттелом. Гуманістичні теорії особистості. А.Маслоу, К.Роджерса.

Соціально-психологічна сфера особистості

Соціалізація особистості. Суть, зміст, напрями та механізми.

Спілкування як засіб соціалізації, його структура, зміст, засоби (вербальні і невербальні). Спілкування як міжособистісне сприймання і розуміння. Ефекти міжособистісного сприймання (стереотипізація, ефект ореолу, ідентифікація).

Поняття про соціальні групи, параметри. Колектив як вищий рівень розвитку групи. Роль реферативних груп в процесах соціалізації. Статус особистості в групі. Лідерство. Типи лідерів. Конформізм. Психологічна сумісність. Масові психологічні явища.

Когнітивна сфера особистості

Рівні і форми психічного відображення.

Відчуття. Види відчуттів та їх закономірності (пороги чутливості, адаптація, взаємодія).

Сприймання. Види сприймань, їх властивості (осимисленість, аперцепція, вибірковість, предметність, константність).

Пам'ять. Теорії розвитку пам'яті. Види пам'яті. Уявлення пам'яті. Процеси пам'яті (запам'ятання, відтворення, зберігання).

Мислення. Мислення як процес. Види і форми мислення. Мислительні операції.

Уява. Види уяви. Створення образів уяви.

Індивідуально-психологічні особливості в когнітивній сфері.

Афективна сфера особистості

Поняття про емоції і почуття. Сфера потреб і емоції, їх характеристика. Соціальна обумовленість почуттів. Види почуттів.

Емоційні стани: емоційний тон відчуття й сприймання, настрій, афект, пристрассть, стрес, фрустрація.

Воля як психічний процес, її функції. Види довільний дій. Структура складової вольової дії.

Індивідуальні відмінності в афективній сфері людини.

Індивідуально-психологічні властивості особистості

Темперамент. Історія розвитку уявлень про темперамент. Властивості темпераменту (чутливість, активність, реактивність, екстра-та інтровертність тощо). Психологічна характеристика типів.

Характер як система стереотипів реагування особистості. Типове та індивідуальне в характері. Структура характеру. Інтелект, воля, почуття і характер. Характер як система ставлення до світу. Акцентуації характеру.

Поняття про здібності. Здібності і задатки. Види і рівні розвитку здібностей: обдарованість, талант, геніальність.

Особливості розвитку здібностей у дітей. Індивідуально-психологічні відмінності за здібностями.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Загальна психологія : навч. посібник / О. Срипченко, Л. Долинська, О. Огороднійчук [та ін.]. – К. : «А.П.Н.», 2001. – 164 с.
2. Немов Р. С. Психология : Учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений : В 3 кн. / Немов Р. С. – 4-е изд. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – Кн. 2 : Психология образования. – 608 с.
3. Максименко С. Д. Общая психология / С. Д Максименко. – М. : Рефл-бук.

Ваклер, 2000. – 402 с.

4. Психологія / за ред. Трофімова Ю. Л. – К. : Либідь, 2001. – 422 с.

ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ

Особливості розвитку кількісних уявлень у дітей дошкільного віку, сприймання і відтворення кількості предметів дітьми раннього та молодшого дошкільного віку. Особливості формування уявлень про множину у дітей старшого дошкільного віку. Роль різних аналізаторів у формуванні уявлень про множину. Способи порівняння множин та формування у дітей уявлень про множину в різних вікових групах.

Розвиток у дітей уявлень про число, лічбу в різних вікових групах ДНЗ. Особливості розвитку у дітей діяльності лічби. Розвиток у дітей дошкільного віку уявлень про число. Навчання дітей лічби вголос. Етапи лічильної діяльності, завдання навчання дітей лічби в різних вікових групах. Утворення чисел на основі порівняння множин в різних вікових групах.

Навчання дітей розв'язування арифметичних прикладів та задач. Особливості навчання дошкільників розв'язанню арифметичних прикладів та задач. Роль прикладів та арифметичних задач в розумінні сутності арифметичних дій. Види арифметичних задач, які розв'язують дошкільники. Послідовні етапи та методичні прийоми в навчанні рішення арифметичних задач та прикладів.

Формування у дітей дошкільного віку уявлень про величину та вимірювання величин. Особливості сприймання величини дітьми дошкільного віку. Завдання з ознайомлення дошкільників з величиною предметів. Методи і прийоми формування уявлень і понять про величину предметів в старшому дошкільному віці. Особливості навчання дітей елементам вимірювальної діяльності. Ознайомлення дітей дошкільного віку із загальноприйнятими мірами вимірювання (сантиметр, метр, літр, кілограм).

Формування уявлень про форму предметів та геометричні фігури в різних вікових групах. Завдання з ознайомлення дітей з формою предметів та геометричними фігурами. Методи, прийоми ознайомлення дітей з формою предметів та геометричними фігурами в різних вікових групах.

Особливості часових уявлень дітей дошкільного віку. Формування уявлень про час, та «відчуття часу» у дітей дошкільного віку. Час і його особливості. Завдання з навчання дітей орієнтування в часі та формування часових уявлень у дошкільників. Методика формування часових уявлень у дітей старшого дошкільного віку та орієнтування їх в часі.

Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. -К. В-во МЦІФЕР, 2012.
2. Степанова Т.М. Індивідуалізація і диференціація навчання математики дітей старшого дошкільного віку. Монографія / Т.М.Степанова. – К.:Видавничий Дім «Слово», 2010.– 208 с.
3. Щербакова К.Й., Брежнєва О.Г. Теорія і методика логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку. Навчальний посібник – Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2015.–200с.
4. Щербакова К.Й. Методика формування елементів у дошкільників / К.Й. Щербакова. – К.: В-во Європейського університету, 2011. – 262 с.

МЕТОДИКА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ

Дошкільна лінгводидактика як наука. Об'єкт, предмет, зміст, завдання дошкільної лінгводидактики як навчальної дисципліни. Мовлення в контексті дитячого розвитку. Зв'язок дошкільної лінгводидактики з іншими науками, їх внесок у науку про навчання дітей раннього і дошкільного віку рідної мови.

Мета і завдання дошкільного навчального закладу з розвитку мовлення і навчання дітей рідної мови: виховання звукової культури мовлення, розвиток словника, формування граматичної правильності мовлення, розвиток зв'язного мовлення, навчання елементів грамоти та ін.. Засоби розвитку мовлення дитини: організація їхнього спілкування з батьками та вихователями у різних напрямках діяльності – гра, праця, художня література, використання ТЗН, мовлення вихователя й мовлення дітей. Форми навчання дітей рідної мови: різні види занять, повсякденне спілкування з дітьми. Методи навчання мови й розвитку мовлення: дидактичні ігри та вправи, розмови, бесіди, розглядання, читання й розповідання, переказування та ін..

Значення мови в розвитку дітей раннього віку. Необхідність цілеспрямованого керівництва розвитком мовлення дітей з боку дорослих. Становлення мовленнєвої діяльності на першому році життя. Особливості підготовчого періоду; розвиток голосових реакцій, наслідування звуків мови і слів. Розвиток розуміння мовлення оточуючих, поява у дитини перших усвідомлених слів.

Особливості засвоєння слова в дошкільному віці. Завдання і зміст словникової роботи з дітьми дошкільного віку. Принципи словникової роботи. Методи і прийоми словникової роботи. Розвиток словника дітей на заняттях.

Поняття граматичної будови мови. Особливості засвоєння граматичної будови мови дітьми дошкільного віку. Типові граматичні помилки в мовленні дітей. Завдання і зміст роботи з формування граматичної правильності мовлення дошкільників. Методи і прийоми роботи з формування граматичної правильності мовлення дітей. Зміст та форми роботи з формування граматичної правильності мовлення у дітей дошкільного віку.

Поняття «діалог», «діалогічне мовлення». Завдання розвитку діалогічного мовлення в дошкільному дитинстві. Методи та прийоми розвитку діалогічного мовлення. Бесіда – основний метод розвитку діалогічного мовлення. Значення бесід. Види бесід. Тематика підсумкових бесід. Підготовка вихователя та дітей до бесіди. Структура бесіди. Види запитань вихователя та дитячі запитання. Вимоги до запитань вихователя та відповідей дітей.

Завдання розвитку монологічного мовлення дітей. Методи та прийоми навчання дітей монологічного мовлення. Переказ літературних творів. Значення переказу. Вимоги до творів для переказу дітьми, їх підбір для дітей різних вікових груп. Види переказу. Прийоми навчання переказу літературних творів. Структурні компоненти заняття з навчання переказу. Особливості навчання переказу дітей в різних вікових групах. Поняття розповіді. Класифікація дитячих розповідей. Послідовність введення в роботу розповідей різних видів. Прийоми навчання розповідання. Описова й сюжетна розповідь. Види таких розповідей. Методика навчання опису предметів, іграшок, картинок тощо.

Рекомендована література

1. Богущ А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / А.М. Богущ, Н.В. Гавриш. – К.: Видавничий дім «Слово», 2013.- 670с.

2. Богущ А.М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти [Текст]. – 4-те вид., доопр. і доп. / А.М. Богущ. – Х.: Вид-во «Ранок», 2013. – 192 с. – (Сучасна дошкільна освіта)

3. Дошкільна лінгводидактика: Хрестоматія Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів./ Упорядник Богущ А. М. Частина I та II. – К.; Видавничий Дім «Слово», 2005. 720 с.

4. Дитина: Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: О.В. Огневюк, 4-те вид. доопр. та доп. – К.: Київ, у-н-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304 с.

5. Богущ А.М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної

ОСНОВИ ПРИРОДОЗНАВСТВА З МЕТОДИКОЮ

Необхідність організації куточка природи, його навчально-виховне значення. Розміщення і обладнання куточка природи. Створення науково-природничого центру в куточку природи. Вимоги до його обладнання.

Правила підбору об'єктів для куточка природи: врахування можливостей утримання об'єкта в умовах жилого приміщення, безпечність для дітей, відповідність вимогам програм, доступність для догляду.

Види спостережень і їх зміст у кожній віковій групі. Методика організації та проведення спостережень з дітьми різного віку. Основні етапи процесу спостереження. Послідовність розгляду рослин і тварин, об'єктів та явищ неживої природи. Прийоми активізації пізнавальної діяльності дітей у процесі спостереження. Підготовка вихователя до проведення спостережень.

Навчально-виховне значення праці, її своєрідність. Педагогічні та гігієнічні вимоги до праці дітей. Види та зміст праці дітей у природі в різних вікових групах. Форми організації праці дітей у природі. Методика керівництва різними формами організації праці дітей різного віку.

Дидактичні ігри та їх роль в ознайомленні дітей з природою. Своєрідність дидактичних ігор, їх зміст, організація та методика керівництвами в різних вікових групах.

Бесіда як метод ознайомлення дітей з природою. Види бесід, їх зміст. Вимоги до проведення бесід, методика проведення.

Поняття про екологію, екологічну освіту, екологічне виховання. Зміст і завдання екологічного виховання дітей дошкільного віку. Сучасні дослідження О. Білан, Н.В.Лисенко, З.П. Плохій та інших науковців з питань екологічного виховання дошкільників. Виховання позитивного емоційного ставлення до природи у дітей дошкільного віку. Формування у дошкільників первинних уявлень про екологічні зв'язки в природі. Методика екологічного виховання дошкільників. Організація практичної екологічно доцільної діяльності дітей в природі. Екологічна стежина. Організація та методика проведення роботи на екологічній стежині. Сімейна екологічна стежина. Ознайомлення з правилами природокористування. Екологічні знаки. Аналіз педагогічного досвіду з проблем екологічного виховання дошкільників.

Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. -К. В-во МЦИФЕР, 2012.

2. Беленька Г.В. Віконечко в природу: методичний посібник для вихователів дітей дошкільного віку / Г.В. Беленька. – К.: Сім кольорів, 2014. – 56 с.
3. Дитина: Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років (3-тє видання, доопрацьоване і доповнене) / наук.кер. проекту: О.В. Огневюк, наук. ред. програмою: Г.В.Беленька, М.А.Машовець.. – К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304 с.
4. Дошкільнятам про світ природи: Старший дошкільний вік: навч.-метод. посіб. / Г.В. Беленька, Т.С. Науменко, О.А. Половіна. – К.: Генеза, 2013. – 112 с. – (Настільна книжка вихователя). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 12.07 2013 р. № 1/11-11415) (*репозитарій*)
5. Яришева Н.Ф. Методика ознайомлення дітей з природою / Н.Ф. Яришева. - К.: Вища шк., 1995.- 255 с.

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Види основних рухів та їх характеристика (ходьба, біг, лазіння, стрибки, метання, вправи у рівновазі). Зміст та методика навчання рухів дітей дошкільного віку. Гімнастика як засіб фізичного виховання. Види гімнастики: загально розвивальні види, гімнастика зі спортивною спрямованістю, спеціально-прикладні види.

Класифікація загальнорозвивальних вправ. Методика проведення загально розвивальних вправ з дітьми дошкільного віку.

Методика проведення рухливих ігор з дітьми дошкільного віку. Характеристика рухливих ігор як засобу фізичного виховання дітей дошкільного віку. Поняття про рухливу гру, її структуру. Класифікація рухливих ігор, основні види ігор. Організація та методика проведення рухливих ігор в різних вікових групах. Значення рухливих ігор для всебічного розвитку дитини дошкільного віку.

Форми організації роботи з фізичного виховання дітей дошкільного віку. Заняття з фізичної культури - основна форма систематичного навчання дітей дошкільного віку фізичних вправ. Фізкультурні заняття в системі фізичного виховання дітей дошкільного віку: значення, типи, структура. Обумовленість структури заняття щодо педагогічних завдань. Способи організації дітей для виконання основних рухів на занятті з фізичної культури. Ранкова гімнастика: значення, структура, особливості змісту в залі та на повітрі. Методика проведення ранкової гімнастики в різних вікових групах.

Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. -К. В-во МЦИФЕР, 2012.
2. Богініч О. Л. Фізичне виховання дітей дошкільного віку засобами гри - К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001.- 126 с.
3. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2010. - 428 с.
4. Вольчинський А .Я. Українські рухливі ігри для дітей 5-6 років: Метод. посіб. для вихователів д/з. - К.: 1996. - 72 с.